

Základní škola Zlín, Kvítková 4338, příspěvková organizace
Elementary School With Extended Language Teaching
Kvítková 4338, 760 01 Zlín, Czech Republic

+420 577 213 405 • zskvitkova@zskvitkova.cz • www.zskvitkova.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školní družiny	5
3. Cíle vzdělávání	6
4. Délka a časový plán vzdělávání.....	7
5. Formy vzdělávání.....	8
5.1. Pravidelné činnosti	8
5.2. Příležitostné akce	8
5.3. Odpočinkové činnosti.....	8
5.4. Spontánní aktivity.....	8
5.5. Individuální činnosti	8
5.6. Hra	8
5.7. Příprava na vyučování	8
6. Obsah vzdělávání	9
6.1. Místo, kde žijeme	9
6.2. Lidé kolem nás.....	9
6.3. Lidé a čas	9
6.4. Rozmanitost přírody.....	9
6.5. Člověk a jeho zdraví.....	10
7. Klíčové kompetence	11
7.1. Kompetence k učení.....	11
7.2. Kompetence k řešení problému	11
7.3. Komunikativní kompetence	11
7.4. Sociální a interpersonální kompetence.....	11
7.5. Činnostní a občanské kompetence	11
7.6. Kompetence k trávení volného času	11
8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
8.1. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami	12
8.2. Žáci sociálně znevýhodnění.....	12
8.3. Nadaní žáci	12
9. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	13
10. Materiální podmínky.....	14
11. Personální podmínky	15

12.	Ekonomické podmínky	16
13.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	17
13.1.	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.....	17
13.2.	Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny	17
13.3.	Psychosociální podmínky	17

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Motivační název programu: „Pojďte, budeme si hrát, malovat, vyrábět a taky se smát ...“

Název školy: Základní škola Zlín, Kvítková 4338, příspěvková organizace

Adresa školy a místo poskytovaného vzdělání: Kvítková 4338, 760 01 Zlín

Ředitelka školy: Mgr. Jaroslava Müllerová, Ph.D.

Kontakty: mobil: +420 630 920 820
email: zskvitkova@zskvitkova.cz
web: www.zskvitkova.cz

Identifikační údaje školy: IČ: 00839329

Zpracovala: Mgr. Jaroslava Müllerová, Ph.D., ředitelka školy
Irena Novosadová, vedoucí vychovatelka školní družiny

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2019

Razítko školy:

.....
Mgr. Jaroslava Müllerová, Ph.D.
ředitelka školy

2. Charakteristika školní družiny

- a) Školní družina je součástí Základní školy Zlín, Kvítková 4338, příspěvková organizace.
- b) Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání přihlášeným žákům.

3. Cíle vzdělávání

a) Školní družina navazuje svou činností na Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání. Nabízí žákům řadu zájmových aktivit, kvalitní a smysluplné využití volného času. Svými prostředky a metodami rozšiřuje poznatky, které žák získal ve škole. Mezi nejdůležitější cíle patří:

- rozvoj osobnosti dítěte
- smysluplné prožití volného času
- získávání všeobecného vzdělávání
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- usnadnění svým pojetím přechodu žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka
- vedení žáků k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city a chování, jednání a prožívání životních situací (rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě)
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- připravit žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, aby uplatňovali a naplňovali své povinnosti

4. Délka a časový plán vzdělávání

- a) Vzdělávací program školní družiny je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky 1. stupně základní školy. Tato doba je pro všechny formy zájmového vzdělávání stejná.
- b) V rámci jednotlivých tematických celků využijí další krátkodobější plánování:
- každodenní působení, vycházející z daného tématu s možností přizpůsobení dané situaci
 - týdenní skladbu zaměstnání, která vede k řízené činnosti
 - dlouhodobé celoroční projekty
 - tematické projekty dle celoročního plánu
 - příležitostné akce
- c) Provoz školní družiny začíná příchodem žáků do prostor školní družiny, při skončení žáků po 4. vyučovací hodině začíná společným obědem ve školní jídelně. Ukončení provozu školní družiny je v pondělí až čtvrtek v 17.00 hodin a v pátek 16.30 hodin.
- d) Podmínky příchodů a odchodů ze školní družiny jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

5. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

5.1. Pravidelné činnosti

Jsou dány týdenní skladbou zaměstnání. Patří sem zejména výtvarné a kreativní činnosti, sportovní aktivity, literární a hudební činnosti, besedy, vycházky, kreativní dílny, zájmové kroužky nabízené školní družinou.

5.2. Příležitostné akce

Jde především o akce, které svým rozsahem překračují rámec školní družiny, jsou zpravidla přístupné i veřejnosti. Například besídky, veřejná vystoupení, sportovní odpoledne, soutěže, aj.

5.3. Odpočinkové činnosti

Jsou činnosti klidové – poslechové, individuální hry, besedy, vycházky, společenské hry, hry na hřišti, v tělocvičně, v přírodě.

5.4. Spontánní aktivity

Zahrnují spontánní hry. Jsou přechodem mezi individuální a řízenou činností.

5.5. Individuální činnosti

Jedná se především o činnosti vedoucí k rozvoji nadání u žáků.

5.6. Hra

Je základním principem práce ve školní družině. Pomáhá upevňovat vztahy ve skupině, zapojit i méně přizpůsobivé žáky. Dobře zvolená hra uvolní atmosféru, navodí příjemné prostředí. Zážitky ve hře kromě fyzického výkonu zahrnují i sebereflexi, reflexi sociálních vztahů apod.

5.7. Příprava na vyučování

Využívá především didaktických her, her na procvičování a upevňování učiva. Může zahrnovat i tematické vycházky, testy, kvízy, soutěže.

6. Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávacího programu pro školní družinu má pět oblastí.

6.1. Místo, kde žijeme

- a) Domov a škola – poznávání nejbližšího okolí, vycházky do okolí, orientace v terénu, výroba dárků pro členy rodiny, okruh rodiny a jejích členů, dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a vycházkách. Návštěva významných míst v regionu, seznamování s lidovými zvyky. Vytváření kladného vztahu ke škole. Dopravní značky a předpisy.
- b) Naše vlast – Praha, hlavní město a její památky, ostatní významná města a místa ČR, besedy o státních svátcích a významných dnech, pojem vlastenectví.

6.2. Lidé kolem nás

- a) Osvojení vhodného chování a vystupování, soužití v rodině, kolektivu třídy, družiny, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, lidé s různými poruchami, pomoc druhému, slušná mluva a základy společenského chování.
- b) Předcházení šikaně a patologicky negativním jevům.
- c) Charakterové vlastnosti.

6.3. Lidé a čas

- a) Budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit žáky s časem nakládat a vážit si ho, využití volnočasových aktivit.
- b) Orientace v čase – znát roční období, umět je charakterizovat (rok, měsíc, týden). Vánoční a jiné zvyky a tradice.
- c) Lidé a minulost – jak se vše kolem nás mění, tradice, řemesla, moderní technika.

6.4. Rozmanitost přírody

- a) Životní prostředí – pravidla chování v přírodě, pozorování rozmanitosti živé i neživé přírody, pranostiky, třídění odpadu, úklid v okolí školy.
- b) Roční období – sledování změn v přírodě při vycházkách, pozorování a poznávání rostlin a zvířat, vyhledávání informací na PC a v encyklopediích. Sbírání a práce s rostlinným materiálem, jeho použití a zpracovávání, experimentování s barvami, vlastnosti sněhu a ledu.
- c) Příroda je naše tělocvična – míčové a pohybové hry, překonávání přírodních překážek, turistické vycházky, pobyt v lese.

6.5. Člověk a jeho zdraví

- a) Poznání sebe sama – poučení o zdraví, prevence nemocí, osobní hygiena, předcházení úrazů. První pomoc při drobných poraněních. Dodržování základních hygienických návyků, čistota oblečení a osobních věcí. Řešení krizových situací (setkání s neznámými lidmi, šikana).
- b) Pravidla silničního provozu – dodržování pravidel silničního provozu pro chodce a cyklisty. Důležitá telefonní čísla, přivolání pomoci.
- c) Zdravý jídelníček – sledování jídelníčku ve školní jídelně, pitný režim a dodržování pravidelného stravování, rozhovory o zdravém životním stylu, význam ovoce a zeleniny, správné uchovávání potravin.

7. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Jedná se o dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu docházky do školní družiny.

7.1. Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

7.2. Kompetence k řešení problému

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

7.3. Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, kultivovaně.

7.4. Sociální a interpersonální kompetence

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

7.5. Činnostní a občanské kompetence

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si svá práva i práva druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

7.6. Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

8.1. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- a) **Personální oblast:** dostatečné personální zajištění aktivit, využití dobrovolníků, pomoc ze strany rodičů, speciálních pedagogů, další vzdělávání pedagogů.
- b) **Technická oblast:** v každé učebně (oddělení) je počítač s trvalým připojením k internetu, téměř ve všech odděleních je dataprojektor.
- c) **Materiální oblast:** didaktické a kompenzační pomůcky, dostatek materiálů pro činnosti
- d) **Organizační oblast:** přizpůsobení aktivit tak, aby byly přístupné všem, pomoc žáků při skupinovém vzdělávání

8.2. Žáci sociálně znevýhodnění

- a) využití didaktických her pro rozvoj a upevnění slovní zásoby,
- b) vhodné kolektivní hry, které umožní kontakt a bezprostřednost, pomohou odstranit sociální bariéry,
- c) při zájmových aktivitách podpořit zájem o jednotlivé oblasti, zapůjčením pomůcek a materiálu odstranit možné problémy dané sociálním postavením rodiny,
- d) nabídnout možnost doučování při přípravě na vyučování,
- e) úzce spolupracovat s třídními učiteli, výchovným poradcem, učiteli jazyků a zákonnými zástupci,
- f) vzájemně se seznámit s kulturními zvyklostmi a lidovými tradicemi českého prostředí v porovnání s kulturami jednotlivých etnik.

8.3. Nadaní žáci

- a) vytvářet vhodná zaměstnání, zaměřená na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů, sociální a emocionální inteligence,
- b) umožnit zařazení účastníka do činností, určených pro vyšší věkové skupiny,
- c) využít spolupráce s učiteli, výchovným poradcem, školským poradenským zařízením.

9. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

- a) Činnost školní družiny je přednostně určena žákům 1. stupně základní školy.
- b) O přijímání žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.
- c) Žáci jsou přijímáni na základě písemných přihlášek s přesným a úplným uvedením daných údajů. Přihlášku vyplňuje zákonný zástupce žáka.
- d) Zájmové vzdělávání je ukončeno buď na základě písemné žádosti zákonného zástupce, nebo o něm rozhodne ředitelka školy na základě písemného návrhu vychovatelky školní družiny z důvodu porušování vnitřního řádu ŠD.
- e) Podmínky přijímání uchazečů, podmínky průběhu a podmínky ukončení zájmového vzdělávání školní družiny řeší Vnitřní řád školní družiny.

10. Materiální podmínky

- a) Školní družina má sedm oddělení a nachází se v učebnách školy č. 105, 106, 107, 108, 109, 112 a 113. Jedná se o třídy školy, které po ukončení vyučování jsou využívány jako oddělení školní družiny. Jsou vybaveny pro zájmové i odpočinkové činnosti. Vyzdobeny jsou ve spolupráci s třídní učitelkou výtvarnými pracemi jak z výtvarné výchovy, tak ze zájmové činnosti ve školní družině. Třídy jsou vybaveny koberci, školními lavicemi a úložným prostorem pro knihy, deskové hry, hračky a jiný materiál využívaný při vzdělávání. Pro potřeby vychovatelky je družina vybavena počítačem s připojením k internetu.
- b) Ke své činnosti školní družina využívá také počítačovou učebnu a kuchyňku. Dále tělocvičnu, školní areál s hřišti, parky, lesy a louky v blízkém okolí školy.

11. Personální podmínky

Chod školní družiny je zajištěn sedmi vychovatelkami, které si své odborné zaměření prohlubují v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v odborných kurzech, akreditovaných MŠMT, samostudiem a vzájemnou výměnou zkušeností s pedagogy základní školy.

12. Ekonomické podmínky

- a) Za služby poskytované školní družinou je vybírána úplata, jejíž výši stanoví ředitelka školy na příslušný školní rok.
- b) Tato úplata je hrazena bezhotovostní platbou v průběhu školního roku podle splátkového kalendáře, který určí ředitelka školy.
- c) Úplata může být prominuta na základě doložení potvrzení o přiznání sociálních dávek. O prominutí úplaty rozhoduje ředitelka školy.

13. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

13.1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

- a) Školní družina je součástí základní školy, proto obecné podmínky BOZP jsou uvedeny v Organizačním řádu školy.
- b) Specifické podmínky školní družiny pak podrobně řeší Vnitřní řád školní družiny.
- c) Vychovatelky se pravidelně účastní školení BOZP. Na začátku školního roku a během roku vhodným způsobem seznamují žáky s těmito podmínkami, toto seznámení pak zapisují do elektronické třídní knihy. V informačním systému EduPage. Při činnostech mimo prostory školní družiny vychovatelky respektují stanovené řády odborných učeben a sportovního areálu školy. Žáci jsou s těmito řády seznámeni.
- d) Žáci jsou poučeni o pravidlech, bezpečnosti a chování při mimoškolních akcích.

13.2. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny

- a) vhodná struktura režimu žáků školní družiny,
- b) přizpůsobení věkovým a individuálním potřebám,
- c) dostatek relaxace a aktivního pohybu daných režimem skladby a skladbou zaměstnání,
- d) vytváření zdravého prostředí užívaných prostorů ŠD podle platných norem,
- e) podpora vhodného stravovacího a pitného režimu,
- f) ochrana žáků před úrazy, program prevence,
- g) dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře, praktické dovednosti vychovatelek při poskytování první pomoci.

13.3. Psychosociální podmínky

- a) zajištění klidného prostředí a příznivého sociálního klimatu (otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému),
- b) respektování potřeby jedince a jeho osobních problémů, individuálních a věkových specifik,
- c) vycházení ze zájmu žáků a vedení k praktické zkušenosti,
- d) vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě školy a programu školní družiny,
- e) ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- f) včasné informování žáků a zákonných zástupců o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě.